

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 620/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. októbra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti REALITY – X24 CZ s. r. o., Nám. 1. máje 1605, Uherský Brod, Česká republika, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. AŽALTOVIČ & Partners s. r. o., Potočná 650/135B, Trenčín-Opatová, v mene ktorej koná JUDr. Dušan Ažaltovič, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 6 C 71/2014 z 1. februára 2016, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co 226/2016 z 31. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti REALITY – X24 CZ s. r. o. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. septembra 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti REALITY – X24 CZ s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného

súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 C 71/2014 z 1. februára 2016, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 226/2016 z 31. mája 2017. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 18. septembra 2017.

Zo sťažnosti vyplýva, že mesto Považská Bystrica (ďalej len „mesto“) ako orgán územnej samosprávy vydalo platobný výmer z 11. marca 2004, ktorým obchodnej spoločnosti REALITY, a. s. (ďalej len „daňovníčka“), vyrubilo ako daňovníčke daň z nehnuteľností na rok 2004 v sume 233 495 Sk (7 750,61 €). Daň bola v stanovených lehotách splatnosti uhradená. Následne zmluvou o postúpení pohľadávok bola pohľadávka daňovníčky na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom mesta pri vyrubení dane postúpená sťažovateľke.

Mesto ďalším platobným výmerom z 27. júna 2005 vyrubilo daňovníčke daň z nehnuteľností na rok 2005 v sume 232 369 Sk (7 713,23 €). Daň bola daňovníčkou v stanovených lehotách splatnosti uhradená. Následne zmluvou o postúpení pohľadávok bola pohľadávka daňovníčky na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom mesta pri vyrubení dane postúpená sťažovateľke.

Zo sťažnosti vyplynulo, že právnym základom nároku na náhradu škody, ktorý vznikol daňovníčke, bol nesprávny úradný postup mesta pri vyrubení dane z nehnuteľností na rok 2004 a 2005, a to konkrétne pri určení výšky tejto dane. Sťažovateľka poukázala na nesprávny postup mesta spočívajúci v nerešpektovaní právnej úpravy umožňujúcej obciam ako správcom dane z nehnuteľností zohľadniť pri vyrubení dane miestne podmienky, teda podmienky, aké samosprávny územný celok ako správca dane z nehnuteľností bol schopný zabezpečiť vlastníkovi nehnuteľnosti ako daňovníkovi na realizáciu a výkon všetkých jeho práv, ktoré sú obsahom vlastníckeho práva k príslušnej nehnuteľnosti. Škoda spôsobená daňovníčke pozostáva z nesprávneho úradného postupu mesta, ktoré nevyužilo právo a povinnosť skúmať existenciu miestnych podmienok na účel posúdenia možnosti zníženia sadzby dane z nehnuteľností. Sťažovateľka namieta, že mesto túto svoju povinnosť v procese vyrubovania dane z nehnuteľností vôbec nesplnilo a daň vyrubilo bez zohľadnenia miestnych podmienok, ktoré boli také, že zníženie sadzby dane (predovšetkým

zo stavieb) plne opodstatňovali. V prípade, ak obec vyberajúca daň nezabezpečí pre vlastníka nehnuteľnosti (daňovníka) optimálne a čo najúčelnejšie využitie jeho nehnuteľnosti, potom je právnou povinnosťou obce zohľadniť túto skutočnosť v podobe zníženia sadzby dane. Takýto postup obce by mal byť podľa sťažovateľky každoročne premietnutý do všeobecne záväzného nariadenia určujúceho na príslušné zdaňovacie obdobie výšku sadzby dane, ale tiež zníženie dane z dôvodu obmedzenej možnosti využitia stavieb zdaňovaných touto daňou. Pokiaľ tomu tak nie je, nemožno postup obce v procese vyrubovania dane z nehnuteľností považovať za ústavný a zákonný a majúci tak základné atribúty správneho úradného postupu. Daňovníčke bola platobnými výmery vyrubená daňová povinnosť v značnej výške až 15 463,84 €, ktorá je v porovnaní s vtedajšou aktuálnou hodnotou nehnuteľností celkom neadekvátne a nenáležitá. Daňovníčka vzhľadom na absolútne nedostatky v infraštruktúre mesta, ktoré znemožňovali riadne využitie príslušných nehnuteľností, mohla tieto využívať len v značne obmedzenom rozsahu. Podľa sťažovateľky nebola riadne zabezpečená možnosť prízjazdu vozidlami, parkovania vozidiel v blízkosti nehnuteľností, ako aj prejazdnosť jednotlivými ulicami predstavujúcimi prízjazdové cesty. Rovnako obec nezabezpečila poriadok a čistotu na verejných priestoroch obklopujúcich nehnuteľnosti a s tým súvisiaci vzhľad územia, na ktorom sa nehnuteľnosti nachádzajú. Mesto žiadnym spôsobom nezabezpečilo pre daňovníčku akékoľvek zlepšenie a skvalitnenie možnosti využitia nehnuteľností. Ak za tohto stavu mesto neprihliadlo na miestne podmienky a neposúdilo možnosti zníženia sadzby dane, ako aj samotnej dane, hoci takéto podmienky objektívne existovali, podľa názoru sťažovateľky bol jeho postup ako správca dane nesprávny a daňovníčke tým bola spôsobená škoda.

Rozsudkom okresného súdu č. k. 6 C 71/2014-112 z 1. februára 2016 bola žaloba sťažovateľky proti mestu o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom zamietnutá s odôvodnením, že uplatnený nárok treba považovať za premlčaný.

Rozsudkom krajského súdu č. k. 17 Co 226/2016-135 z 31. mája 2017 bol rozsudok okresného súdu potvrdený, pričom krajský súd sa stotožnil so závermi okresného súdu o premlčaní uplatňovaného nároku.

Ďalej sťažovateľka podrobne analyzuje argumentáciu všeobecných súdov a poukazuje na dôvody, pre ktoré ju nepovažuje za možné akceptovať.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo spoločnosti REALITY-X24 CZ, s.r.o. na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 6C/71/2014 zo dňa 01.02.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/226/2016 zo dňa 31.05.2017, porušené boli.

2) Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/226/2016 zo dňa 31.05.2017 a rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 6C/71/2014 zo dňa 01.02.2016 sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu Považská Bystrica na ďalšie konanie.

3) Spoločnosti REALITY-X24 CZ, s.r.o. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 652,83 €, ktorú je Okresný súd Považská Bystrica povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu č. k. 17 Co 226/2016-135 z 31. mája 2017 dovolanie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 14. septembra 2017.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody

uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. Ako to vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

Proti rozsudku okresného súdu č. k. 6 C 71/2014-112 z 1. februára 2016 bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v tomto rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že sťažovateľka právo podať odvolanie aj využila, pričom o jej opravnom prostriedku krajský súd už rozhodol rozsudkom sp. zn. 17 Co 226/2016 z 31. mája 2017.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu nie je daná právomoc ústavného súdu.

2. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Z logického výkladu § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že vyčerpaním všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

Proti rozsudku krajského súdu č. k. 17 Co 226/2016-135 z 31. mája 2017 bolo možné podať dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, k čomu zo strany sťažovateľky aj došlo, a teda o prípadnom porušení označených práv krajským súdom bude konať a rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky v rámci dovolacieho konania.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľky je v tejto časti predčasná. Posudzujúc predmetnú sťažnosť ústavný súd uzatvára, že prijatím sťažnosti na ďalšie konanie by došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd (porov. *mutatis mutandis* II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len obtiažne odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

3. Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2017